

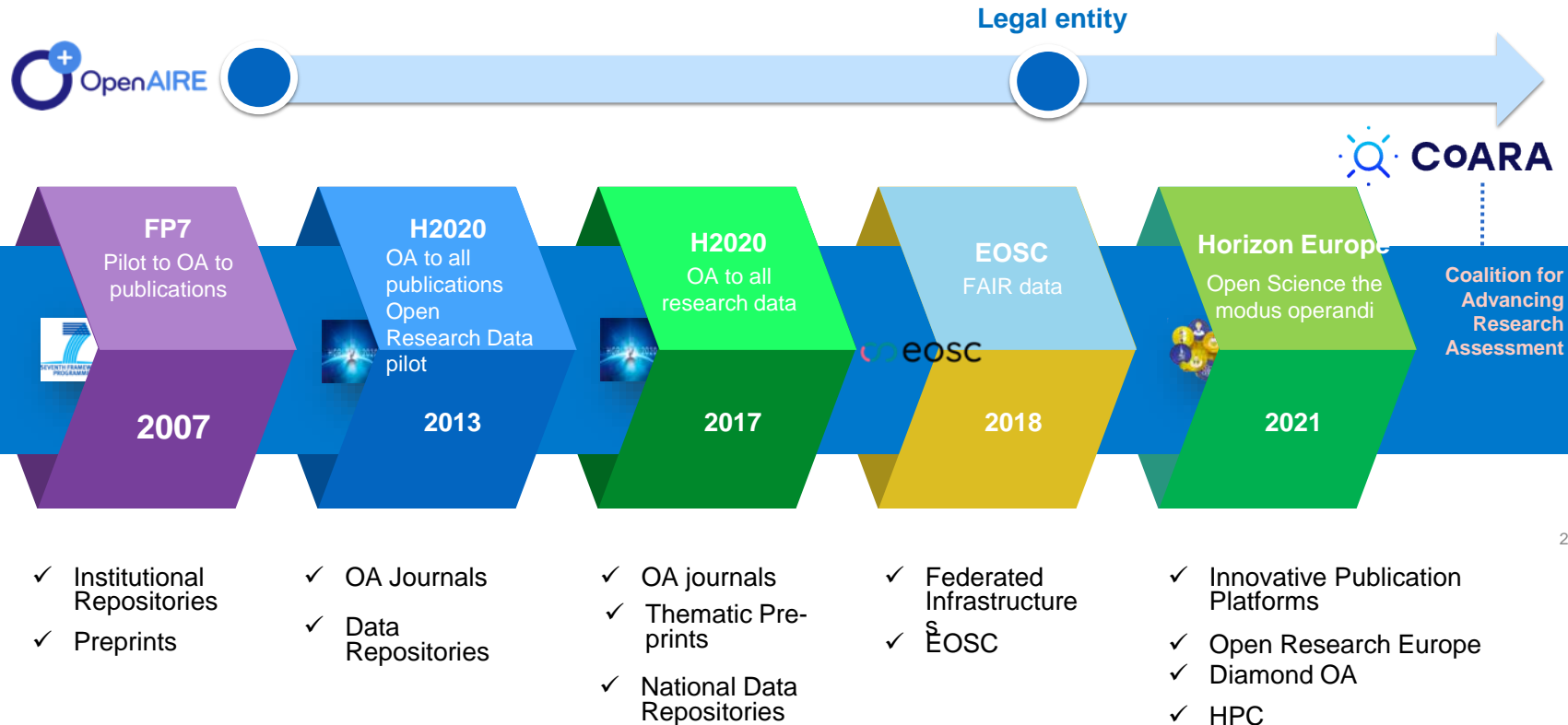
Ανοικτή Επιστήμη: Εθνικές πρωτοβουλίες και εξελίξεις

Έλλη Παπαδοπούλου

Ε.Κ. «Αθηνά», OpenAIRE

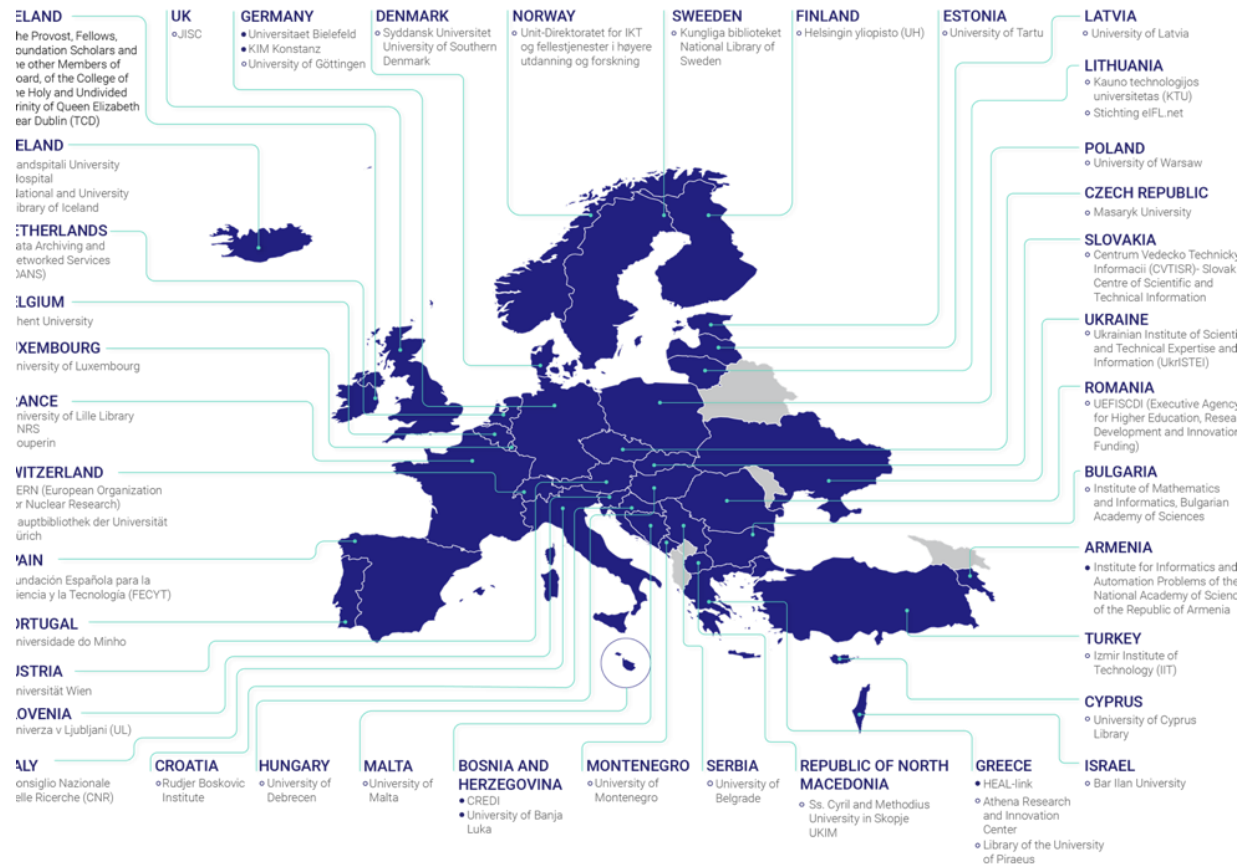
Ανοικτή Επιστήμη στην Ευρώπη

OpenAIRE – Ο οργανισμός

Δίκτυο Εμπειρογνομώνων + Υπηρεσίες

- AMKE
- Ίδρυση: 2018
- Έδρα: Ελλάδα (Ε.Κ. «Αθηνά»)
- 50 μέλη
- 37 χώρες

Στρατηγική

ACTION LINES

SERVICES

1. Make OpenAIRE infrastructure and services core elements in the Open Science ecosystem.

2. Develop sustainable and innovative business and process models for Open Scholarly Communication.

TRAINING

3. Develop and operate a hub of quality training material for open science.

4. Support a decentralised pan-European Open Science competence centre and Helpdesk.

POLICIES

5. Develop collaborative communities of practice that strengthen Open Science adoption through regional coordination.

SUPPORTING ACTIONS

Participation in projects

Effective organisational structure

Υπηρεσίες: από τη δημοσίευση στην αξιολόγηση

Μέρος του Ευρωπαϊκού Νέφους - EOSC

Διαφοροποίηση

Ελληνική κοινότητα στην Ανοικτή Επιστήμη

Έλληνες ερευνητές και οργανισμοί E&T, **ατομικά** και **συλλογικά**, συμμετέχουν και **ηγούνται** σε όλες τις δραστηριότητες της Ανοιχτής Επιστήμης της **ΕΕ** και του **εξωτερικού**

Εφαρμόζουμε **τις** αρχές της Ανοιχτής Επιστήμης στην **έρευνά μας, στα έργα** E&K και στις δράσεις **οικοδόμησης κοινότητας**

Πιστεύουμε ειλικρινά **ότι** η Ανοιχτή Επιστήμη είναι απαραίτητη προϋπόθεση για τη **βιώσιμη** εθνική μας **ανάπτυξη** και την **αξιοποίηση** του ερευνητικού προϊόντος

Η Ανοικτή Επιστήμη στην **Ελλάδα**

- **Καμία πολιτική/στρατηγική/κατεύθυνση** Ανοιχτής Επιστήμης ή προφανή σχέδια για την **ανάπτυξη πολιτικής**
- Δραστηριότητες Ανοιχτής Επιστήμης που οδηγούνται σε μεγάλο βαθμό από μεμονωμένα ερευνητικά **έργα**, ευθυγραμμισμένες με την ΕΕ **Ερευνητικές Υποδομές** και **κοινοτικές** δράσεις
- Εθνική **οικονομική** κρίση με **περιορισμένη RTD χρηματοδότηση** και **γήρανση** των υποδομών
- Μας **αφήνουν (ταχέως) πίσω** με μια επικίνδυνη **απόκλιση** που εμφανίζεται σε σύγκριση με την ΕΕ

www.athenarc.gr

Συμβολή στο Ευρωπαϊκό οικοσύστημα

Skills4EOSC

www.athenarc.gr

Θεσμικό πλαίσιο στην Ελλάδα

•Ν. 4310/2014 για την Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία και άλλες διατάξεις

- έρευνα και αποτελέσματα υπό τον έλεγχο ερευνητικών και πανεπιστημιακών κέντρων και ερευνητικών ιδρυμάτων
- πρόσφατες τροποποιήσεις: χρηματοδοτούμενων ερευνητικών προσωπικού απασχολούμενων ερευνητικούς φορείς σε δημόσια ανοιχτής πρόσβασης

Απουσία κινήτρων ή/και οδηγιών για προβλεπόμενες δράσεις συμμόρφωσης και υλοποίησης

Ανάγκη αξιολόγησης στη βάση πρότυπων, ανοικτών μετρικών και όχι reports

Ενσωμάτωση της Σύστασης για την πρόσβαση στις επιστημονικές πληροφορίες και τη διαφύλαξή τους

Δύο κανάλια ανάπτυξης πολιτικής

Ευρωπαϊκό Νέφος Ανοικτής Επιστήμης
EOSC

Στρατηγική
Ανοικτής
Επιστήμης

Εστίαση: εθνική
πολιτική για Ανοικτή
Επιστήμη

TOP-DOWN

ΓΓΕΚ

Ομάδα εργασίας
Ανοικτής Επιστήμης

BOTTOM-UP

Επιστημική κοινότητα

Άτυπη Ομάδα εργασίας
Ανοικτής Επιστήμης

Εστίαση: προτάσεις
για πολιτικές
Ανοικτής Επιστήμης,
βιωσιμότητα και
EOSC

Εστίαση: Ομάδα εργασίας [bottom up]

Εκπρόσωποι από
25
ερευνητικούς
φορείς, εθνικές
υποδομές,
κόμβους και
πρωτοβουλίες
για την Ανοικτή
Επιστήμη

Πορεία και Επιτεύγματα

1^ο Συμπόσιο
Ανοικτής
Επιστήμης

Nov 2018

- 200+ συμμετέχοντες
Αποτελέσματα:
- Ανάγκη δημιουργίας πολιτικής για την Ανοικτή Επιστήμη
 - Συνεργατικό πνεύμα

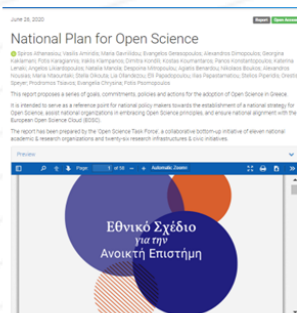
Σύσταση άτυπης
ομάδας για την
Ανοικτή Επιστήμη

Jun - Sep 2019

Στόχος: συνεργασία υπό το πρίσμα κοινών αξιών και αναγνώρισης της σημαντικότητας της Ανοικτής Επιστήμης
Συντονισμός: Ε.Κ. «Αθηνά»

Δημοσίευση της
συλλογικής πρότασης
για ένα Εθνικό Σχέδιο
για την Ανοικτή
Επιστήμη

26th Jun 2020

Συνδιαμόρφωση
του Μνημονίου
για την ΕΠΑΕ

Dec 2020

Εδάφια δημοσιεύτηκαν
στην Ψηφιακή Βίβλο
2022-2025, Υπουργείο
Ψηφιακής Διακυβέρνησης

2021

Σύσταση της
Εθνικής
Πρωτοβουλίας
για την Ανοικτή
Επιστήμη - ΕΠΑΕ

28th Feb 2022

HEI HELLENIC
OPEN SCIENCE
INITIATIVE

www.athenarc.gr

Συλλογική πρόταση

June 26, 2020

Report Open Access

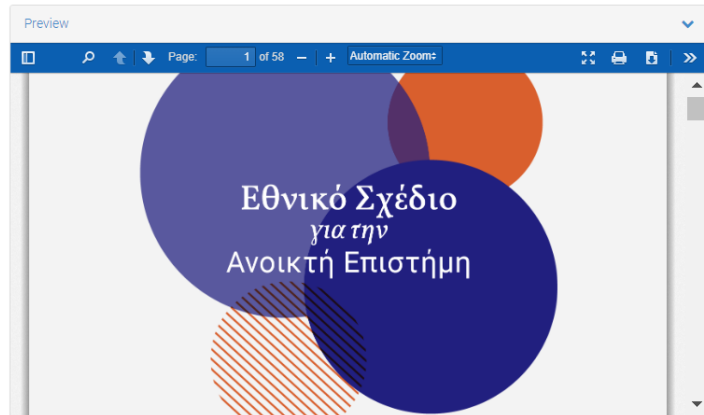
National Plan for Open Science

• Spiros Athanasiou; Vasilis Amiridis; Maria Gavrilidou; Evangelos Gerasopoulos; Alexandros Dimopoulos; Georgina Kakihamani; Fotis Karagiannis; Iraklis Klampanos; Dimitra Kondili; Kostas Koumantaros; Panos Konstantopoulos; Katerina Lenaki; Angelos Likiardopoulos; Natalia Manola; Despoina Mitropoulou; Agiatis Benardou; Nikolaos Boukos; Alexandros Nousias; Maria Ntaountaki; Stella Oikouta; Lia Ollandezou; Elli Papadopoulou; Ilias Papastamatou; Stelios Piperidis; Orestis Speyer; Prodrimos Tsiavos; Evangelia Chrykina; Fotis Psomopoulos

This report proposes a series of goals, commitments, policies and actions for the adoption of Open Science in Greece.

It is intended to serve as a reference point for national policy makers towards the establishment of a national strategy for Open Science, assist national organizations in embracing Open Science principles, and ensure national alignment with the European Open Science Cloud (EOSC).

The report has been prepared by the 'Open Science Task Force', a collaborative bottom-up initiative of eleven national academic & research organizations and twenty-six research infrastructures & civic initiatives.

2,159

views

1,148

downloads

[See more details...](#)

Indexed in

OpenAIRE

Publication date:

June 26, 2020

DOI:

DOI 10.5281/zenodo.3908953

Keyword(s):

open science, eosc, open data

License (for files):

[Creative Commons Attribution 4.0 International](#)

Versions

Version 1

Jun 26, 2020

10.5281/zenodo.3908953

Cite all versions? You can cite all versions by using the DOI 10.5281/zenodo.3908952. This DOI represents all versions, and will always resolve to the latest one. [Read more.](#)

Προτάσεις εφαρμογής

- **Ρυθμιστικά εργαλεία**
π.χ. Επικαιροποίηση νόμων
- **Οικονομικά εργαλεία**
π.χ. Προμήθεια πόρων,
Εθνική Χρηματοδότηση για
Ανοικτή Επιστήμη
- **Επικοινωνιακά εργαλεία**
π.χ. Δράσεις διάχυσης

Προτάσεις αξιολόγησης

- Δημόσιος Οργανισμός;
- Εθνικός μηχανισμός παρακολούθησης

www.athenarc.gr

https://zenodo.org/record/3908953#.X9ZE_tgzY2x

Δημόσια Διαβούλευση

Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Δικτυακός Τόπος Διαβουλεύσεων

Αρχική

Πρωθυπουργός της Ελλάδας

Ανοικτή Διακυβέρνηση

Διαβουλεύσεις Υπουργείων

Αρχική > Ανοικτή δημόσια διαβούλευση για τη Βίβλο Ψηφιακού Μετασχηματισμού 2020-2025 > 6.8. Ανοικτή Επιστήμη

6.8. Ανοικτή Επιστήμη

Η Ανοικτή Επιστήμη συγκροτεί το νέο πρότυπο για τη συνεργασία, υιοθέτηση και εφαρμογή καλών πρακτικών για την παραγωγή και διάθεση επιστημονικού έργου και αποτελεσμάτων της έρευνας, με άμεσο επιστημονικό, οικονομικό και κοινωνικό αντίκτυπο. Η Ανοικτή Επιστήμη αποτελεί βασική προτεραιότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) ως προς τη βιώσιμη ανάπτυξη, την καλύτερη παραγωγή και αξιοποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων, τη συνεργατικότητα καθώς και τον εκδημοκρατισμό της γνώσης.

Η Ανοικτή Επιστήμη συνδυάζει αρχές που χαρακτηρίζουν, μεταξύ άλλων, την ανοικτή πρόσβαση σε (α) επιστημονικές δημοσιεύσεις, (β) ερευνητικά δεδομένα (ανοικτά δεδομένα, FAIR^[1]), (γ) λογισμικό έρευνας, καθώς και σε (δ) υποδομές και υπηρεσίες έρευνας. Η ενσωμάτωση των αρχών αυτών στον εθνικό ερευνητικό ιστό, προϋποθέτει τη συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων: επιστημόνων και ερευνητών, ΑΕΙ και Ερευνητικών Τεχνολογικών Φορέων, οργανισμών που χρηματοδοτούν την έρευνα, ερευνητικών υποδομών, βιβλιοθηκών, εκδοτικών οίκων και εταιρειών.

Το Ευρωπαϊκό Νέφος για την Ανοικτή Επιστήμη (EOSC^[2]) είναι το οικοσύστημα ερευνητικών δεδομένων - υποδομών που θα υποστηρίξει αποτελεσματικότερα τη διεπιστημονική έρευνα. Στόχος του EOSC είναι να εξυπηρετεί τους 1,7 εκ. ερευνητές της Ευρώπης και σταδιακά να επεκταθεί στον ευρύτερο δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα για την ανάπτυξη νέων προϊόντων, την αύξηση του ΑΕΠ και της απασχόλησης.

Η Ενιαία Ψηφιακή Αγορά^[3] και ο Ευρωπαϊκός Χώρος Έρευνας^[4] αποτελούν τις σημαντικότερες ροές μέσω των οποίων εισάγονται πολιτικές και μέτρα για την Ανοικτή Επιστήμη. Η Ελλάδα υιοθετεί πλήρως τις αρχές της Ανοικτής Επιστήμης, αναλαμβάνει όλες τις αναγκαίες δράσεις για την εφαρμογή της και συμμετέχει, αναπτύσσει και ενισχύει τις προσπάθειες της ευρωπαϊκής ερευνητικής κοινότητας μέσα από πρωτοβουλίες Ανοικτής Επιστήμης των οποίων ηγείται σε Νοτιοανατολική Ευρώπη και Βαλκάνια.

Για να συνεχίσει η Ελλάδα να εναρμονίζεται με τα Ευρωπαϊκές απαιτήσεις και να επωφελείται από την Ανοικτή Επιστήμη, πρέπει να

Αναρτήθηκε
3 Δεκεμβρίου 2020, 13:00
Ανοικτή σε Σχόλια έως
17 Δεκεμβρίου 2020, 23:59
Απομένουν **04** Ημέρες

Σχολιάστε!

Σχετικό Υλικό

- N. 4727/2020
- Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού

Παρακολουθήστε

- Σχόλια επι του Άρθρου
- Σχόλια επι της Διαβούλευσης
- Όλα τα Σχόλια

Εργαλεία

- Εκτύπωση

Στατιστικά

<http://www.opengov.gr/digitalandbrief/?p=2459> www.athenarc.gr

Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού

Αρχική / Οριζόντιες Παρεμβάσεις / Επιταχυντές /

Ανοικτή Επιστήμη

Η Ανοικτή Επιστήμη συγκροτεί το νέο πρότυπο για τη συνεργασία, υιοθέτηση και εφαρμογή καλών πρακτικών για την παραγωγή και διάθεση επιστημονικού έργου και αποτελεσμάτων της έρευνας, με άμεσο επιστημονικό, οικονομικό και κοινωνικό αντίκτυπο.

Αποτελεί βασική προτεραιότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) ως προς τη βιώσιμη ανάπτυξη, την καλύτερη παραγωγή και αξιοποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων, τη συνεργατικότητα καθώς και τον εκδημοκρατισμό της γνώσης.

Συνδυάζει αρχές που χαρακτηρίζουν, μεταξύ άλλων, την ανοικτή πρόσβαση σε επιστημονικές δημοσιεύσεις, ερευνητικά δεδομένα (ανοιχτά δεδομένα, FAIR), λογισμικό έρευνας, καθώς και σε υποδομές και υπηρεσίες έρευνας.

 [Περισσότερες πληροφορίες](#)

5 ΕΡΓΑ ΣΥΝΟΛΙΚΑ

2

Έργα
σε εξέλιξη

Έργα

Μόνο τα έργα που αναμένεται να ολοκληρωθούν μέσα στο προσεχές εξάμηνο

Τίτλος έργου	Χρονικός Ορίζοντας	Κατάσταση έργου
Ενίσχυση των εθνικών υποδομών και των ψηφιακών υπηρεσιών έρευνας	 μεσοπρόθεσμο	☐ προγραμματισμένο
Ανάπτυξη και διαχείριση λογισμικού έρευνας	 μεσοπρόθεσμο	☒ σε εξέλιξη
Ελεύθερη διάθεση και επαναχρησιμοποίηση ερευνητικών δεδομένων που παράγονται από δημόσια χρηματοδότηση	 μεσοπρόθεσμο	☐ προγραμματισμένο
Υιοθέτηση Εθνικής Στρατηγικής Ανοικτής Επιστήμης για την Ελλάδα	 μεσοπρόθεσμο	☒ σε εξέλιξη
Ανοικτή πρόσβαση σε Ερευνητικές Υποδομές	 μεσοπρόθεσμο	☐ προγραμματισμένο

https://digitalstrategy.gov.gr/vivlos_pdf

www.athenarc.gr

Ελληνική Πρωτοβουλία Ανοικτής Επιστήμης 'ΕΠΑΕ'

Ημερομηνία Σύστασης: 28 Φεβρουαρίου 2022

Σκοπός:

- «να διαχειριστεί την **Εθνική Εκπροσώπηση της χώρας στο EOSC Association AISBL**, καθώς και σε όλα τα σχετικά όργανα και δράσεις του. Η 'ΕΠΑΕ' αποτελεί 'Εθνική Πρωτοβουλία για το Νέφος Ανοικτής Επιστήμης' (National Open Science Cloud Initiative - NOSCI) σύμφωνα με την ορολογία του EOSC.
- να διαμορφώσει την **εθνική στρατηγική, πρωτοβουλίες και δράσεις για την εφαρμογή της Ανοικτής Επιστήμης στη χώρα** ενημερώνοντας και εξειδικεύοντας το 'Εθνικό Σχέδιο για την Ανοικτή Επιστήμη' και υποβάλλοντας σχετικές προτάσεις προς την Πολιτεία και τα Μέρη της.»

Άρθρο 2, Μνημόνιο Συνεργασίας 'ΕΠΑΕ'

www.athenarc.gr

‘ΕΠΑΕ’ – Μέλη

ΤΑ ΙΔΡΥΤΙΚΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ‘ΕΠΑΕ’

ΑΘΗΝΑ - Ερευνητικό Κέντρο Καινοτομίας στις Τεχνολογίες της Πληροφορίας, των Επικοινωνιών και της Γνώσης.

Ελληνικό Ινστιτούτο Παστέρ
(**Ε.Ι. Παστέρ**)

Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών
(**ΕΑΑ**)

Ελληνικό Κέντρο Θαλασσιών Ερευνών
(**ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε.**)

Εθνικό Δίκτυο Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας
(**ΕΔΥΤΕ**)

Ερευνητικό Κέντρο Βιοϊατρικών Επιστημών
«Αλέξανδρος Φλέμιγκ»

Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών
(**ΕΙΕ**)

Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας
(**ΙΤΕ**)

Εθνικό Κέντρο Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης
(**ΕΚΕΤΑ**)

Εθνικό Κέντρο Έρευνας Φυσικών Επιστημών «Δημόκριτος»
(**ΕΚΕΦΕ «Δ»**)

Οργανισμός Ανοιχτών Τεχνολογιών
(**ΕΕΛ/ΛΑΚ**)

Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών
(**ΕΚΚΕ**)

Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών
(**ΣΕΑΒ**)

Οργανωτική Επιτροπή

Πρόεδρος
Ε.Κ. «Αθηνά»

Αντιπρόεδρος
ΕΔΥΤΕ

Γραμματέας
ΣΕΑΒ

Ομάδες Εργασίας

Πολιτικές

Στόχος:
Επικαιροποίηση
του Εθνικού
Σχεδίου για την
Ανοικτή Επιστήμη

Εκπαίδευση

Στόχος: Συλλογή
εκπαιδευτικού υλικού
και δημιουργία
εκπαιδευτικού
καταλόγου

Λογισμικό

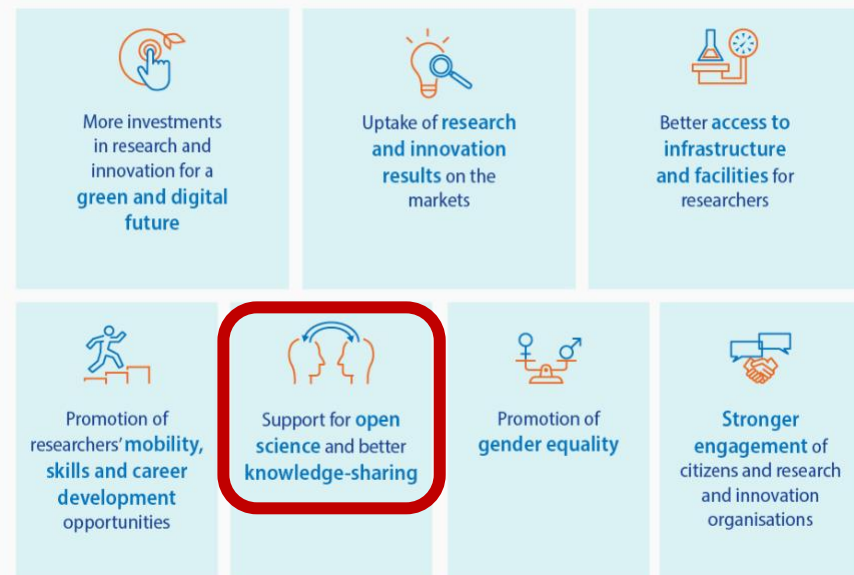
Στόχος:
Δημιουργία
αποθετηρίου
λογισμικού και
συστάσεων

ΓΓΕΚ - Δεσμεύσεις

What are the objectives of the new European Research Area?

Investment target: **3%** of EU GDP on research and development

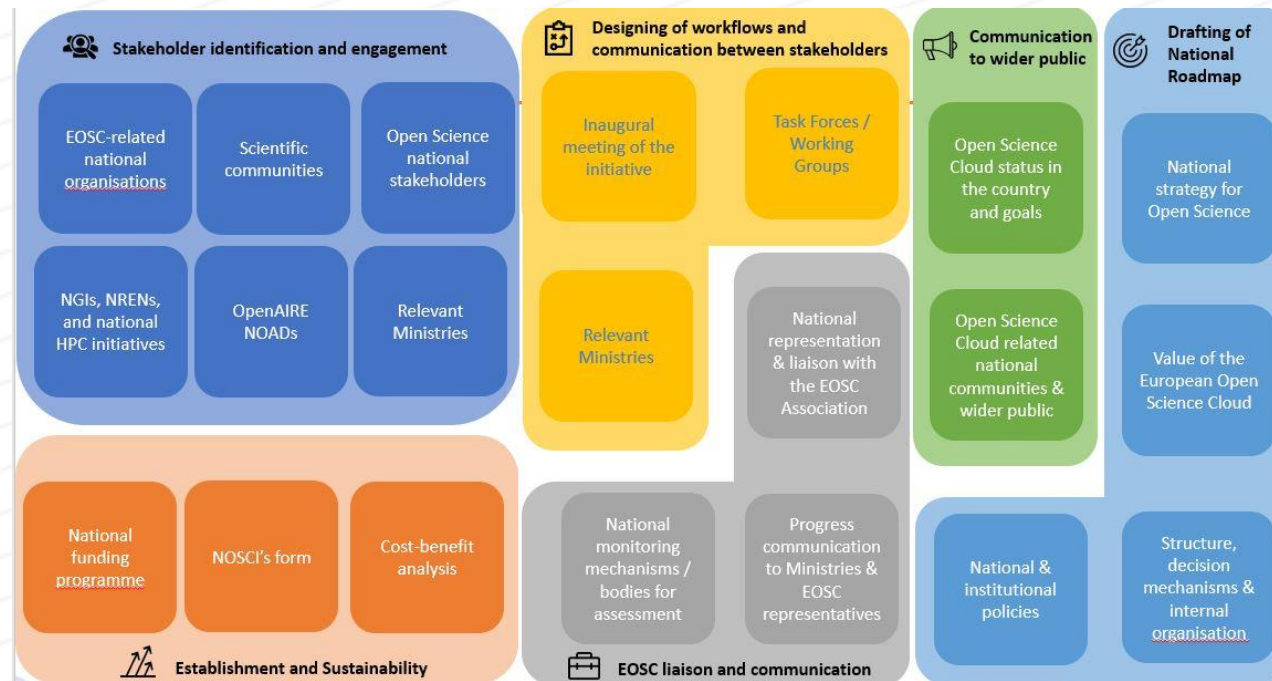
ERA Actions

-> Προϋποθέσεις Ανοικτής Επιστήμης στα νέα χρηματοδοτικά προγράμματα

Καλή πρακτική στην Ευρώπη

- Πρότυπο για τη δημιουργία blueprint και για **15** Εθνικές Πρωτοβουλίες Ανοικτής Επιστήμης (**National Open Science Cloud Initiatives - NOSCI**s) στην Ευρώπη

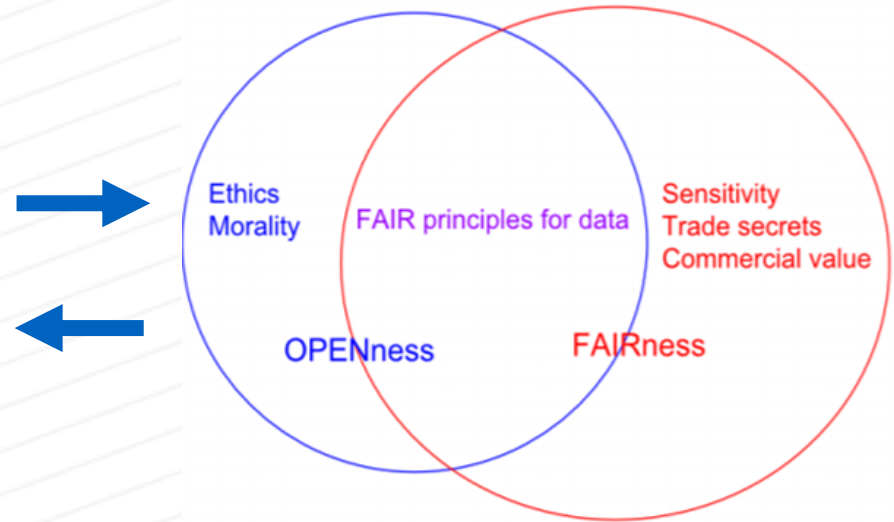
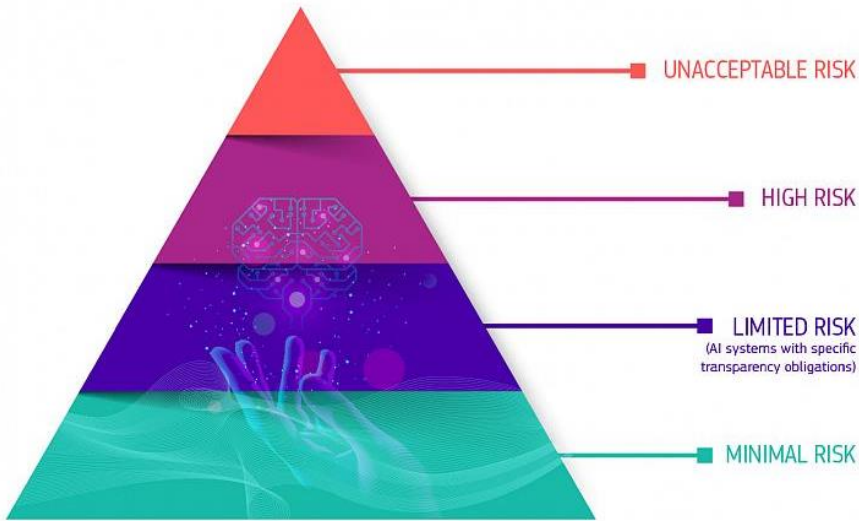
<https://zenodo.org/record/4061801#.YHsleOgzY2x>

www.athenarc.gr

Τεχνητή Νοημοσύνη και Ανοικτή Επιστήμη

FATE in AI
Fairness
Accountability
Transparency
Ethics

- Πρόσβαση σε δεδομένα → πλήθος, ποιότητα
- Εντοπισμός και εξομάλυνση προκαταλήψεων (biases)
- Τεκμηρίωση δεδομένων μηχανικής μάθησης → [Datasheets for datasets](#)

FAIR & Open data
Findability
Accessibility
Interoperability
Reusability

Επόμενα Βήματα στην κοινή μας πορεία

- **Αυτο-υιοθέτηση** του Εθνικού Σχεδίου Ανοικτής Επιστήμης
- **Ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων** για την έρευνα και το EOSC
- **Υλοποίηση**

Υποδομές
Τεχνογνωσία
Ιδρυματικές πολιτικές

EΥΧΑΡΙΣΤΩ/**GRÀCIES**/HVALA/DĚKUJI/TAK/**DANK**
JEWEL/AITÄH/KIITOS/MERCI/**DANKE**/KÖSZNÖNÖ/
GRAZIE/PALDIES/**AČIŮ**/GRAZZI/TAKK/DZIEKUJĘ
OBRIGADO/MULTUMESC/**СПАСИБО**/ХВАЛА
HVALA/**БЛАГОДАРЯ**/THANKYOU/TAK/GRACIAS
/KIITOS/TACK/TEŞEKKÜREDERİM/**СПАСИБИ**/
JUFALEMINDERIT/**ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ**/DANKJEWEL/TAK
TACK/**GRAZZI**/DANKJEWEL/MULTUMESC/AITÄH
KÖSZNÖNÖ/СПАСИБО/**ХВАЛА**/AČIŮ/**THANKYOU**

Έλλη Παπαδοπούλου

elli.p@athenarc.gr

#OpenScienceGreece